

A hibakezelés tesztelése: Hibainjektálás

Majzik István és Micskei Zoltán
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Méréstechnika és Információs Rendszerek Tanszék
<http://www.inf.mit.bme.hu/>

1

Tartalomjegyzék

- Motiváció
- A hibainjektálás megvalósítása
 - Hardver hibainjektálás
 - Szoftver hibainjektálás
 - Modell alapú hibainjektálás
- A hibainjektálás tervezése
 - Hibamodellek
 - Absztrakciós szintek
 - A végrehajtás szempontjai
 - Eredmények kiértékelése
- Összefoglalás

2

Motiváció

- Hibakezelés **tesztelése**
 - Hibakezelési funkciók megvalósításának ellenőrzése
 - Példa: Biztonságkritikus rendszerek
 - Fail-stop rendszerek: Hibadetektálás és leállítás
 - Fail-operational rendszerek: Hibatűrés megvalósítása
- Megvalósítási lehetőségek
 - Valós hibák hatásának **megfigyelése** (naplózás): Nehézségek véletlen hibák esetén:
 - Vagy hosszú idejű működtetés,
 - vagy nagyszámú megfigyelés szükséges
 - **Hibainjektálás**: Valóságban várható hibák bevitele
 - Prototípuson elvégezhető
 - Valós hibák „gyorsított módon” előidézhetők
 - Célzott hibainjektálás adott hibamodell esetén

3

A hibainjektálás további alkalmazásai

- Megbízhatóság értékelése
 - Véletlen hibák injektálása (nem célzott)
 - Statisztikai jellemzés
 - Hibadetektáló technikák hibafedése
 - Kritikus hatású hibák aránya
 - Megbízhatóság, rendelkezésre állás felmérése
- Szoftver tesztelés hatékonyságának értékelése
 - Hibabeültetés
 - Becslés:
$$\frac{\text{Megtalált beültetett hibák száma}}{\text{Összes beültetett hibák száma}} \approx \frac{\text{Megtalált valódi hibák száma}}{\text{Összes valódi hiba száma}}$$
 - Sok feltétel kell a jó becslőhöz:
 - Beültetett hibák reprezentatívak, eloszlásuk megfelel a valódi hibákénak, ...

4

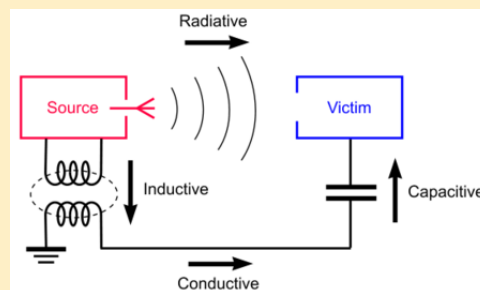
Tartalomjegyzék

- Motiváció
- A hibainjektálás megvalósítása
 - Hardver hibainjektálás
 - Szoftver hibainjektálás
 - Modell alapú hibainjektálás
- A hibainjektálás tervezése
 - Hibamodellek
 - Absztrakciós szintek
 - A végrehajtás szempontjai
 - Eredmények kiértékelése
- Összefoglalás

5

Hardver hibainjektálás

- Célkitűzés:
 - Valós hibaok (fault) injektálása és hatásának felmérése
 - Korlát: Milyen közel mehetünk a valós hibaokhoz?
- Technológiák és eszközök
 - Jelek közvetlen befolyásolása: RIFLE, GOOFI környezet
 - Belső állapot megváltoztatás (pl. JTAG interfészen)
 - Tápfeszültség befolyásolása (tüskék, kimaradás)
 - Besugárzás (nehéz-ion, neutron)
 - EMI: Electromagnetic interference

6

Szoftver hibainjektálás

- **Célkitűzés:**
 - Hardver hibákra: **Hibaállapot** (error) injektálása (SWIFI)
 - Korlát: Milyen jól tudjuk felmérni a hatásokat?
 - Szoftver hibákra: **Programozói hiba** (bug) injektálása
 - Korlát: Milyen becslésünk van a tipikus hibákról?
- **Megvalósítási technológiák**
 - Futtató rendszer által nyújtott támogatás
 - Unix rendszerhívás: ptrace() – memória, regiszterek, verem elérhető
 - JVM Tool Interface: Speciális felműszerezés (ClassFileLoadHook)
 - Kód mutáció:
 - Közvetlen: Forráskód mutációs operátorok definiálása
 - AOP technológiák: Forráskód vagy bájt kód szinten
- **Eszközök**
 - Hardver hibahatások emulációja: FIAT, FERRARI, FTAPE
 - Alacsony szintű emuláció: DOCTOR, Xception
 - Kód mutációs eszközök: FINE, DEFINE, G-SWFIT
 - Protokoll rétegek hibái: ORCHESTRA, Neko, WS-FIT

7

Modell alapú hibainjektálás

- **Célkitűzés:**
 - Nem közvetlenül a tesztelés része
 - Valós (hardver, szoftver) hibainjektálás **optimalizálása** modell alapú előzetes értékeléssel
 - Biztonsági szempontból kritikus hatású hibák azonosítása: Ezeket célszerű tényleges teszteléssel vizsgálni
 - Hatás nélküli hibák kiszűrése
 - Modell szinten injektált hibák alapján történő **hatásfelmérés**
 - Korlát: Mennyire jól modellezhetők a hibák és hatások?
- **Eszközök:**
 - VHDL, HDL szintű modellezés: FOCUS, MEFISTO
 - Komponens (CPU, diszk, memória) szintű modellezés: DEPEND
 - Általános modell alapú vizsgálatok: Modellellenőrzés, szimuláció

8

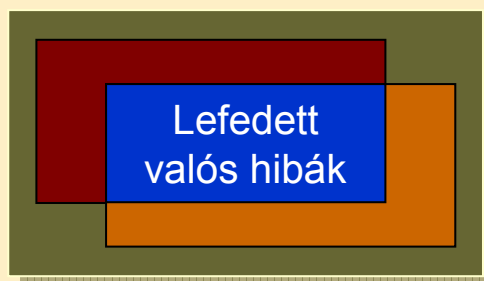
Tartalomjegyzék

- Motiváció
- A hibainjektálás megvalósítása
 - Hardver hibainjektálás
 - Szoftver hibainjektálás
 - Modell alapú hibainjektálás
- A hibainjektálás tervezése
 - Hibamodellek
 - Absztrakciós szintek
 - A végrehajtás szempontjai
 - Eredmények kiértékelése
- Összefoglalás

9

Hibainjektálás tervezése

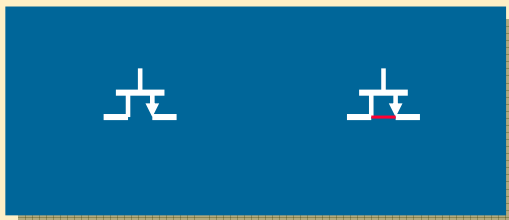
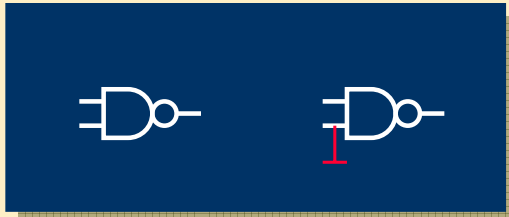
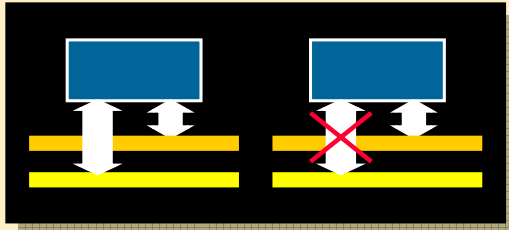
- Hibamodell:
 - Egy kép a rendszerben tesztelendő hibákról
 - Hardver hibák, szoftver hibák
- Hibamodell jósága
 - Feltételezett és valós hibamodell viszonya
 - Redundáns elemek: növelik a költséget
 - Nem lefedett hibák: rontják a tesztelés minőségét

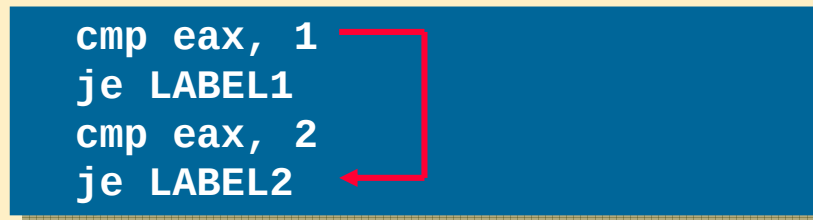
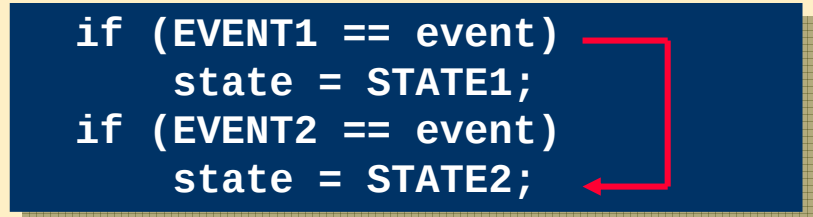
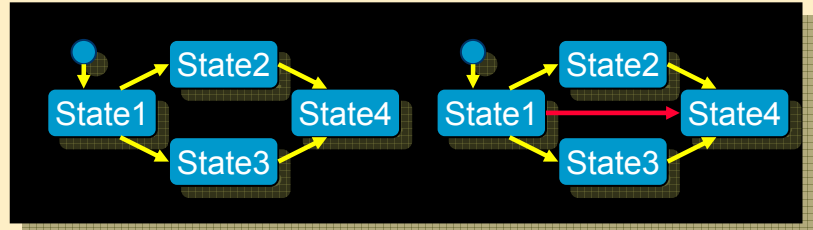
10

A hibainjektálás absztrakciós szintjei

Hardver:

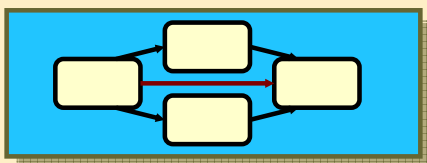
Szoftver:

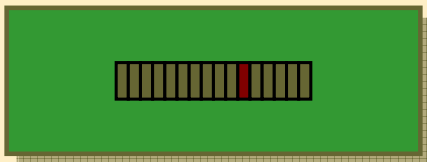
11

A hibainjektálás megvalósítása (hardver)

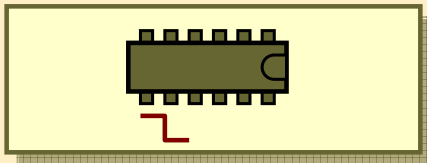
Ár,
valóságghűség

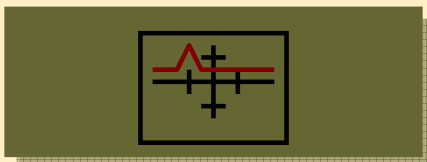
Hibaszimuláció a forráskódban
vagy modell szinten a fejlesztőeszközben

Regisztartalom módosítása,
memóriakép felülírása

Síneken haladó vagy áramkörök
lábán megjelenő jelek módosítása

Radioaktív sugárzás, ioninjektálás,
tápfeszültség zavarása, hőmérséklet

12

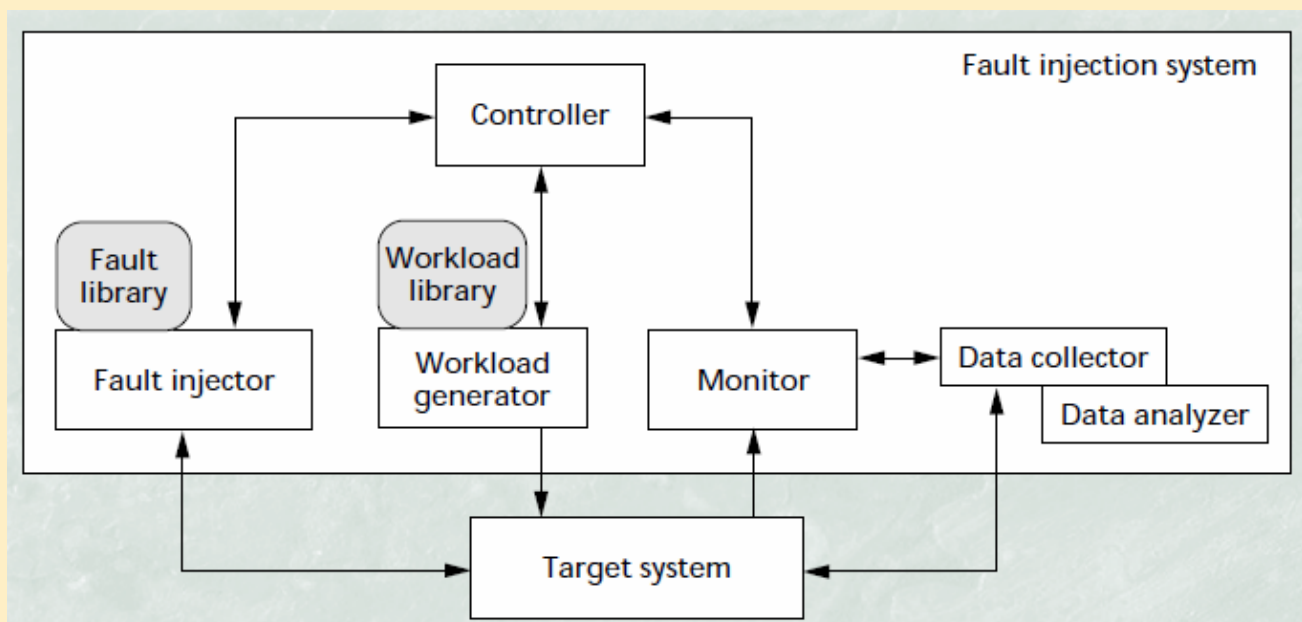
Hibainjektálási lehetőségek áttekintése

- **Hardver hibainjektálás**
 - Hibaok injektálása közelíthető
 - Besugárzás, elektromágneses zavarok, hőmérséklet
 - Tápfeszültség tüske, jelvezetékek leragadása, összeragadása, ...
 - Rugalmatlan, drága, de valósághűsége jobb
- **Szoftver hibainjektálás**
 - Hibaállapot injektálása (hardver hibaok hatása)
 - Processzor regisztertartalom, memóriatartalom, fájlok, üzenetek,...
 - Mutáció bevitele (vezérlés, adatkezelés)
 - Rugalmas, olcsóbb, de valósághűsége kisebb
- **Modell alapú hibainjektálás**
 - Optimalizálásra alkalmazható
 - Tipikusan a komponens szintű hibajelenségek modellezése
 - Funkciók, interakciók megváltozása
 - Tervezési fázisban végrehajtható, de a valósághűség itt is kérdéses (legmagasabb absztrakciós szintű)

13

Teszt környezet hibainjektálásához

Általános blokkvázlat:

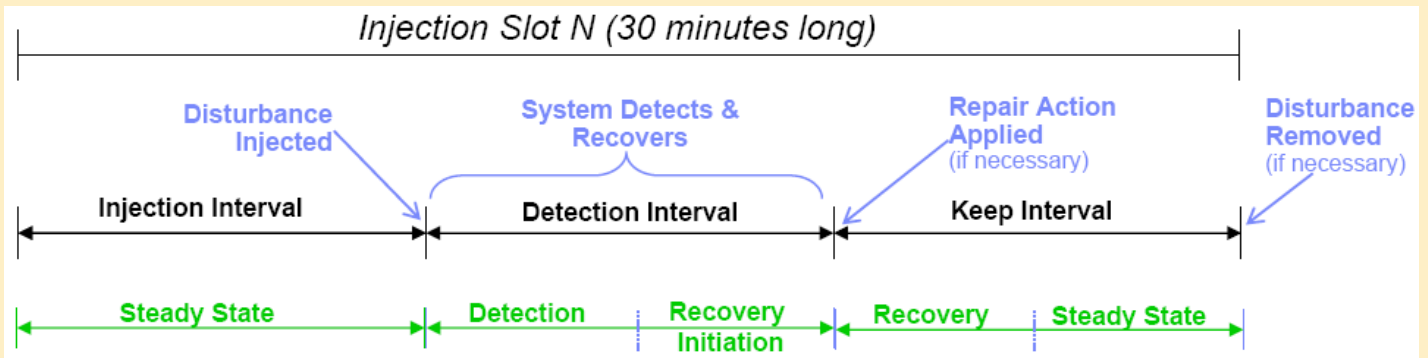

14

A hibainjektálás ütemezése

Egy teszt felépítése:

1. Normál állapot elérése (munkaterhelés)
2. Hiba injektálása
3. Hatások (teszt eredmények) felmérése
4. Hiba eltávolítása, alapállapot elérése

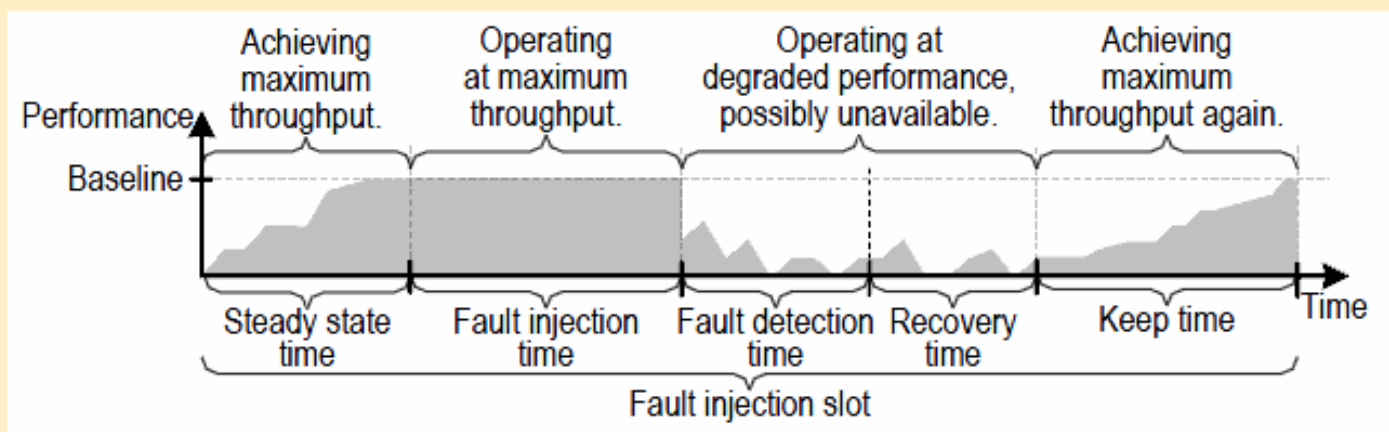

15

A hibainjektálás ütemezése

Egy teszt felépítése:

1. Normál állapot elérése (munkaterhelés)
2. Hiba injektálása
3. Hatások (teszt eredmények) felmérése
4. Hiba eltávolítása, alapállapot elérése

16

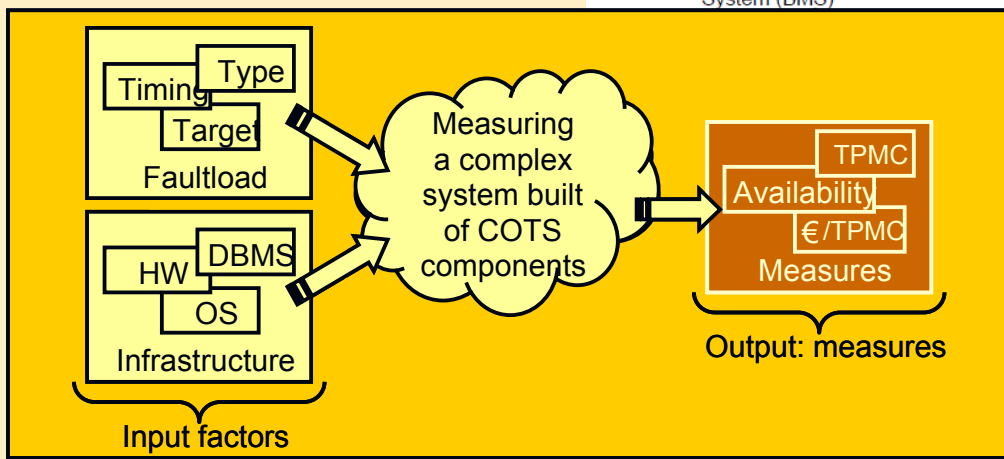
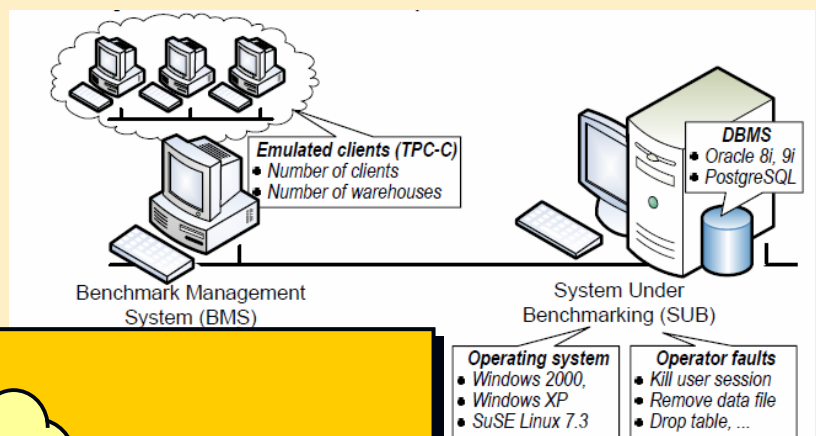
Az eredmények kiértékelése

- Nagy mennyiségű adat feldolgozása
 - Használható technológiák: OLAP, adatbányászat
 - Rejtett összefüggések is felismerhetők
- Egy módszer: Hatások és összefüggések vizsgálata adatbányászati technikával
 - Hiba paraméterek és a helyreállítási idő összefüggése
 - Eredmények **osztályozása**
 - Helyreállítás idejének felosztása intervallumokra
 - Az adatbányász eszköz megvizsgálja, mi az összefüggés a hiba paraméterei és az intervallumok között (osztályozás)
 - Egy döntési fa nyerhető ki az osztályozás szempontjairól
 - A fontos (meghatározó) szempontok a döntési fában feljebb
 - A döntési fában lévő döntések megadják a paraméterek és a helyreállítás idejének összefüggését

17

Példa: DBMS alapú alkalmazás hibakezelése

- Mi határozza meg a kiesés idejét?
 - Hiba
 - Konfiguráció
 - ...

18

Példa: DBMS alapú alkalmazás hibakezelése

- Osztályozás a kiesés ideje alapján, döntési fa mutatja a paramétereket

